

Inhoud

Vooraf	2
Voorwoord van het bestuur	3
Ons gebouw	4
Het team	5
Een schooldag op obs Dubbeldam	6
In English please!	10
Uw kind – onze zorg	12
Het 'pedagogisch klimaat'	17
Ouders	19
We doen het samen	24
Het voortgezet onderwijs	25
Praktisch: van A tot Z...	26
Index	33

Vooraf

Voor u ligt de schoolgids van obs Dubbeldam voor het schooljaar 2009-2010. Deze gids is bedoeld om belangstellende ouders een beeld te geven van alles wat obs Dubbeldam te bieden heeft. U kunt hierbij denken aan ons tweetalige onderwijs en onze leerlingenzorg. Daarnaast vinden ouders van onze school hierin praktische informatie, bijvoorbeeld over het aanvragen van verlof of onze schoolorganisatie.

U ontvangt niet ieder jaar een nieuwe schoolgids, maar wordt in aparte bijlagen op de hoogte gesteld van eventuele veranderingen of nieuwe informatie. U vindt deze vaak in onze Nieuwsflits, die regelmatig uitkomt. Het volgende schooljaar worden deze veranderingen opgenomen in de nieuwe versie van de schoolgids.

Wel ontvangt u elk nieuw schooljaar onze jaarkalender, met hierin alle data die voor u van belang (kunnen) zijn, zoals sportdagen, vakanties, toernooien, enzovoort.

Om de gids prettig leesbaar te houden hebben we deze in een wat informelere vorm opgesteld. U vindt daarom in deze gids geen opsomming van feiten, maar een aantal hoofdstukken waarin we informatie hebben samengebracht en toegelicht. Wanneer u echter op zoek bent naar informatie over één onderwerp, bijvoorbeeld de medezeggenschapsraad, adviseren wij u achterin deze schoolgids te zoeken in onze lijst met trefwoorden. Hier staat aangegeven waar u de informatie snel kunt opzoeken.

We vinden het belangrijk om een zo goed mogelijk beeld te schetsen van onze school. We proberen in deze schoolgids onze informatie daarom zo helder en compleet mogelijk weer te geven. Echter, persoonlijk contact blijft het belangrijkste. U bent dan ook altijd van harte welkom bij de directie of een leerkracht om uw vragen te stellen.

Namens het team,

Dini Visser, directeur obs Dubbeldam

Voorwoord

van het bestuur

Er zijn in Dordrecht veertien openbare scholen voor basisonderwijs en één speciale school voor basisonderwijs. Geen enkele school is hetzelfde. Elke school heeft een uniek en onderscheidend aanbod. Er is

altijd een goede openbare school te vinden bij u in de buurt.

In de schoolgids kunnen ouders lezen wat de school te bieden heeft. Ook belangrijk om een goede school voor uw kind te kiezen is kennismaking met de school. U krijgt een rondleiding en u kunt in een gesprek met de directeur of een leerkracht nagaan of de school aansluit op uw wensen en verwachtingen.

Ouders verwachten van de school kwaliteit. Dat betekent meestal een goede school in de buurt, waar een prettige en veilige sfeer heerst, waar uw kind gestimuleerd wordt en zich optimaal kan ontplooiën en goed wordt voorbereid op het voortgezet onderwijs. Maar ook, waar u kunt meedenken over het beleid van de school, waar uw hulp wordt gewaardeerd en waar er serieus wordt geluisterd als er klachten zijn. In onze scholen vinden we dit belangrijk en wij doen ons best het steeds beter te doen.

Openbaar onderwijs heeft een aantal kenmerken waarin zij zich onderscheidt:



geen drempels: elke ouder kan zijn of haar kind op een openbare school onderwijs laten volgen, ongeacht godsdienst of levensbeschouwing.

pluriform: onze samenleving kent variatie en verschil. Openbare scholen zijn actief in het omgaan met al die verschillen. Elk kind is uniek en daar houden de leerkrachten zo goed als mogelijk rekening mee.

openheid en respect zijn democratische waarden en normen, die in de dagelijkse praktijk van de klas en de school terug te vinden zijn.

Voor ouders die al kinderen op de school hebben kan de schoolgids ook belangrijk zijn. U wordt op de hoogte gehouden van allerlei schoolse zaken en u kunt de school aanspreken op datgene wat in de gids staat vermeld.

Indien u een meer actieve rol wilt spelen in de school, bijvoorbeeld meedenken over de kwaliteit van het onderwijs, dan kunt u dat doen in de medezeggenschapsraad. In onze scholen wordt de medezeggenschap gezien als een belangrijke kwaliteitsimpuls.

Ik wens u veel leesplezier met deze schoolgids.

Namens de bestuurscommissie Openbaar Primair Onderwijs Dordrecht,

Freek van Reeven, algemeen directeur.

Openbaar Primair Onderwijs Dordrecht
Postbus 312
3300 AH Dordrecht
Tel.: 078 6321616
Fax: 078 6132746



Ons gebouw

Al onze groepen zijn dit schooljaar voor het eerst te vinden op één locatie aan de Eikenlaan. Deze situatie is tijdelijk, binnen enkele jaren zullen wij gezamenlijk verhuizen naar een nieuw schoolgebouw aan de Van Schendelstraat.

Ons hoofdgebouw aan de Eikenlaan bestaat uit zeven lokalen in het al bestaande gebouw. Vijf groepen zijn in extra geplaatste lokalen gehuisvest. Ook vindt u bij ons één lokaal voor peuterspeelzaal de Kladderkatjes.

De kinderen spelen op twee afgesloten schoolpleinen, één achter het gebouw en één ernaast. Het plein achter de school is bedoeld voor de groepen 1, 2 en 3.

Verder is er een speellokaal, waarvan vooral de kleutergroepen gebruik maken. Bovendien beschikken we over een schoolzaal, met een toneel en centrale computervoorzieningen.



Eikenlaan 25
3319 SC Dordrecht
Telefoon: 078 6160151
Fax: 078 6165018
e-mail: dvisser@obsdubbeldam.nl
www.obsdubbeldam.nl

Het *team*

Het team bestaat uit:

- de leerkrachten
- de conciërge
- de directeur: Dini Visser
- plaatsvervangend directeur: Jeroen Sterk
- de intern begeleider (IB-er): Annet van Gijzel
- bouwcoördinatoren: Marjon Wouters en Marjet Smeenge (onderbouw) en Jeroen Sterk (bovenbouw)
- de leerkracht Engels: Jean Peters
- de leerkracht gymnastiek: Nicolette Schot
- de onderwijsassistente: Stella Muilwijk

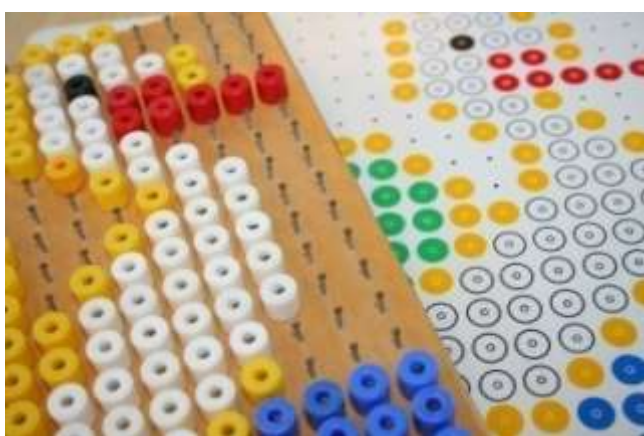
In geval van ziekte van de leerkracht van uw kind kunnen wij gelukkig vrijwel altijd zorgen voor passende vervanging.

Uiterlijk vier weken voor de zomervakantie krijgen de ouders bericht over de indeling van de groepen en de namen van de leerkrachten die de groepen het volgend schooljaar les zullen geven. Dit gebeurt door middel van publicatie in de Nieuwsflits.



Een *School*dag

op obs Dubbeldam



Groep 1 en 2

Op obs Dubbeldam zitten de leerlingen van groep 1 en 2 samen in één groep. De kinderen leren zo van elkaar en met elkaar. De niveauverschillen werken hierdoor in het voordeel van de leerlingen.

Gedurende het schooljaar komen er steeds nieuwe vierjarigen bij in de groep.

In de kleutergroepen wordt gewerkt met thema's. We werken steeds rond een centraal onderwerp,

zoals de seizoenen, de feestdagen, maar ook het ziekenhuis, de boerderij, de brandweer... Onze activiteiten zijn vaak om deze thema's heen gebouwd. Een voorbeeld hiervan is het thema 'lente'. We zingen er liedjes over, lezen boeken en gedichtjes. In de speelhoek maken we bijvoorbeeld een bloemenwinkel, waar de kinderen prijskaartjes maken, afrekenen, klanten helpen, bonnetjes schrijven, enzovoort. We kleien jonge dieren, bouwen een kinderboerderij van kleine blokjes met stallen waar we de dieren per soort sorteren. We maken groeipuzzels over de ontwikkeling van rups tot vlinder...

Vaak is niet in één oogopslag zichtbaar wat de kinderen precies leren. Soms lijkt het alsof ze 'gewoon' spelen. In werkelijkheid is de leerkracht altijd bezig om, samen met de kinderen, situaties te creëren waardoor kinderen zich verder kunnen ontwikkelen. We brengen hen op nieuwe ideeën of leggen een probleem voor. Het initiatief ligt dus vaak bij het kind, maar de leerkracht weet wat het kind moet kunnen om goed toegerust de stap naar groep 3 te maken. Alle activiteiten zijn zo gericht op een specifiek gedeelte van de ontwikkeling: sociaal-emotioneel, op het gebied van taal of rekenen, de zintuiglijke en de motorische ontwikkeling... Vaak heeft een activiteit betrekking op meerdere gebieden. Bijvoorbeeld bij het maken van een kralenplank maakt het kind een voorbeeld na, waarbij de motoriek een rol speelt bij het pakken en plaatsen van de kralen, maar dat is niet het enige. Er moet kritisch gekeken

En Engels?

In het hoofdstuk 'In English please!' vindt u meer informatie over ons tweetalig onderwijs. Omdat wij hiermee in de kleutergroepen gestart zijn in het schooljaar 2004-2005 hebben onze hoogste groepen hieraan niet deelgenomen. Natuurlijk krijgen zij wel Engels: de groepen 7 en 8 een uur per week. Hiervoor gebruiken wij de nieuwste methode "Junior".

Onderwijs op drie niveaus

We gaan in ons onderwijs vanaf groep 3 uit van drie niveaus. Dit betekent dat de leerkracht eerst de leerstof uitlegt, dit is de instructie. Vervolgens gaan de kinderen op hun eigen niveau aan het werk. Er zijn kinderen die de methode volgen zoals die is, ze hebben de instructie begrepen en gaan aan de slag. Er zijn ook kinderen die de geboden lesstof zó goed aan kunnen, dat we van hen meer vragen. Zij gaan boven het niveau van de instructie werken. Deze beide mogelijkheden worden gegeven in de door ons gebruikte lesmethoden.

De derde groep is nog niet in staat om de leerstof na de instructie direct zelfstandig te verwerken, zij hebben nog wat extra hulp en uitleg nodig. De leerkracht gaat daarom na de instructie met hen aan het werk, aan de zogeheten instructietafel.

We geven dus klassikaal onderwijs, maar wel op een manier waarbij we dát van ieder kind vragen, wat hij of zij kan. Er is ruimte voor verdiepende opdrachten, waarbij je nog eens even verder moet nadenken, maar ook voor herhaling, voor wie nog moeite heeft met de stof.

Wie heeft er nu behoefte aan die extra uitleg? Wat als deze uitleg niet voldoende is voor een kind? Om tijdig te signaleren dat er iets niet goed gaat in het ontwikkelings- en leerproces, en om goed vast te stellen wát er niet goed gaat, is er de leerlingenzorg. Hierover leest u meer in het hoofdstuk 'Uw kind – onze zorg'.

worden naar het voorbeeld, de kleuren moeten benoemd worden, er wordt geteld... Soms maak je de plank nog met een ander kind, en leer je nog samenwerken ook!

Kortom: in de kleutergroep wordt de basis gelegd!

Naar groep 3!

De stap naar groep 3 blijft een heel bijzondere. Vanaf nu leren de kinderen minder spelenderwijs, en worden zij zich bewuster van wát zij precies leren. Het leren lezen speelt dit jaar een grote rol, waarbij het



aanleren van lezen, taal en schrijven erg met elkaar samenhangt. Voor het taal-/ leesonderwijs gebruiken wij de methode "Veilig leren lezen", de schrijfmethode is hieraan gekoppeld: "Pennenstreken". Voor het rekenen maken we gebruik van de methode "Rekenrijk".

Dan: groep 4 t/m 8

Voor taal gebruiken wij de methode "Taal op Maat".

Bij het *leren lezen* onderscheiden we:

- Voorbereidend lezen, de kinderen ontdekken de betekenis van letter en naam.
- Aanvankelijk lezen, in groep 3 het aanleren van letters en het verklanken van woorden.
- Voortgezet technisch lezen, het foutloos lezen van een tekst binnen een gestelde tijd. Hiervoor gebruiken we vanaf groep 4 de methode "Estafette".
- Begrijpend en studerend lezen, het analyseren en samenvatten van teksten. Voor deze laatst genoemde vorm van lezen gebruiken wij de nieuwste methode "Leeszin".

Het bibliotheekboek wordt als middel voor boekpromotie frequent gebruikt. Ook het voorlezen van de leerkracht en/of leerling vinden wij in dit kader zeer zinvol.

Spreeken en luisteren: het begrijpen van de taal, en deze kunnen gebruiken, speelt een centrale rol binnen ons onderwijs.

Een ander belangrijk aspect van taal is de *spelling*. Onze taalmethode heeft daarvoor een aparte leergang.

Voor het *rekenen* gebruiken wij in alle groepen de methode “Rekenrijk”. De methode biedt mogelijkheden voor zowel de wat zwakkere als de vlottere rekenaars.

De volgende vakken worden ook wel *wereldoriënterende vakken* genoemd:

- Aardrijkskunde
- Natuuronderwijs
- Techniek
- Geschiedenis
- Verkeer

Tot en met groep 4 worden bovenstaande vakken niet afzonderlijk gegeven, maar veel meer in samenhang met elkaar in project of verhaalvorm.

Vanaf groep 5 gebruiken wij voor aardrijkskunde de methode “Geobas”, voor geschiedenis “Wijzer door de tijd”, en voor natuuronderwijs “Wijzer door de natuur”.



Verder besteden wij veel aandacht aan spreekbeurten, boekbesprekingen en het maken van werkstukken met o.a. behulp van de computer.

Voor alle aspecten van *expressie* - muziek, tekenen, handvaardigheid, dans en drama - gebruiken wij de methode “Moet je doen”.

Meer informatie over deze methodes vindt u op de diverse websites. De adressen hiervan staan in Praktisch: van A tot Z, onder Lesmethoden.

Bewegingsonderwijs

Vanaf groep 3 staat de gymles op het rooster. De kinderen gymmen dan twee keer per week, waarvan één keer onder leiding van onze vakleerkracht Nicolette Schot.

Op de overige dagen wordt in de pauze buiten gespeeld, groep 3 speelt op het plein achter de school, de andere groepen op het plein ernaast. Natuurlijk is hierbij altijd een leerkracht aanwezig.

In de groepen 3 t/m 8 wordt in alle groepen gebruik gemaakt van het ActivBoard, een digitaal schoolbord. Hiermee brengen we de wereld via het internet de klas in, maar natuurlijk worden er ook gewoon sommen op gemaakt!

De leerlingen van groep 8 krijgen de gelegenheid om drie kwartier per week humanistisch vormingsonderwijs of godsdienst te volgen. Deze vakken worden gegeven door speciaal hiervoor opgeleide leerkrachten.

Zwemmen!

In groep 4 krijgen de kinderen, gedurende een half jaar, zwemles in Aquapulca. Deze zwemlessen duren drie kwartier en worden gegeven door de instructeurs van het zwembad. De leerkracht en de instructeurs hebben dan gedeelde verantwoordelijkheid over de veiligheid van de kinderen. De kinderen gaan met de bus naar het zwembad.

En thuis?

Soms krijgen leerlingen huiswerk mee naar huis. Een overzichtje van de mogelijkheden:

- Vanaf groep 4 houden de kinderen één of twee spreekbeurten per jaar, die thuis worden voorbereid.
- Vanaf groep 5 wordt het leren van topografie als huiswerk mee gegeven.
- Vanaf groep 6 komt daar de wereldoriëntatie (aardrijkskunde, geschiedenis, natuuronderwijs) bij.

Wanneer uw kind ziek is geweest wordt inhaalwerk, indien nodig, gedoseerd meegegeven. Bij het leren of maken van huiswerk hopen wij op uw ondersteuning te mogen rekenen, uw kind zal soms hulp nodig hebben bij bijvoorbeeld het plannen ervan.

Schooltijden

De school gaat voor de leerlingen van de onderbouw (groep 1 t/m 4) open om 8.15 uur en om 13.00 uur. Voor 8.15 uur en 13.00 uur mogen de kinderen niet naar binnen omdat er dan geen toezicht is. De lessen beginnen een kwartier later. In groep 1 t/m 4 kunt u uw kind tot in de klas brengen. De groepen 5 t/m 8 gaan naar het schoolplein. Daar is vanaf 8.15 uur en vanaf 13.00 uur toezicht. Als vanzelfsprekend zijn de leerkrachten voor en na schooltijd aanspreekbaar voor korte mededelingen. U kunt ook een afspraak maken met de leerkracht voor een gesprek na schooltijd.

Schooltijden onderbouw:

Maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
08:30 – 11:30	08:30 – 11:30	08:30 – 11:30	08:30 – 11:30	08:30 – 11:30
13:15 – 15:15	13:15 – 15:15		13:15 – 15:15	13:15 – 15:15

Schooltijden bovenbouw:

Maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
08:30 – 12:00	08:30 – 12:00	08:30 – 12:30	08:30 – 12:00	08:30 – 12:00
13:15 – 15:15	13:15 – 15:15		13:15 – 15:15	13:15 – 15:15

In *English*

Wanneer u bij ons in een kleutergroep binnenloopt, is de kans aanwezig dat u terecht komt in een Engels

liedje, spelletje of gesprek. In onze kleutergroepen krijgen de leerlingen namelijk ongeveer vijf uur per week les in het Engels. Dit houdt in dat de vakleerkracht, miss Jean, de groep elke dag gemiddeld een uur overneemt van de groepsleerkracht. Zij doet hetzelfde als de eigen groepsleerkracht: ze leest voor, zingt liedjes met de kinderen, speelt spelletjes in de klas of in het speellokaal, maar allemaal in het Engels. Jean is native speaker, wat inhoudt dat Engels haar moedertaal is. De kinderen worden als het ware

please!

ondergedompeld in het Engels: zij spreekt in principe geen Nederlands met hen. Natuurlijk spreken zij zelf niet vanaf het begin Engels, maar na verloop van tijd gaan de kinderen steeds meer proberen Jean in het Engels te antwoorden in plaats van in het Nederlands.

Waarom zo vroeg?

Het is gebleken dat kinderen in deze leeftijd zich geheel natuurlijk een andere taal eigen kunnen maken. Ze

nemen dan als vanzelf de woorden, de grammatica en de uitspraak over van talen die ze om zich heen horen. Bovendien leren mensen die al op jonge leeftijd de vreemde taal aangeboden krijgen een echt goede uitspraak van deze taal. Verder verloopt het taalleerproces bij jonge kinderen veel soepeler; ze leren een nieuwe taal echt spelenderwijs.

U zult verbaasd staan van uw kind, wanneer het thuis in het Engels telt of de verschillende kleuren opnoemt!

En na de kleutergroepen?

In de middenbouw, de groepen 3, 4 en 5 wordt het verworven Engels verder uitgebouwd. Hiervoor wordt ongeveer 90 minuten per week ingeruimd. Dit is bewust minder dan in de eerste jaren, omdat we de tijd hard nodig hebben om het leesproces de tijd te geven die het verdient. Vanaf groep 4 geeft de goed geschoolde groepsleerkracht de lessen Engels, ondersteund door de methode "Way Ahead".

Vanaf groep 6 hebben de kinderen minstens 90 minuten Engelse les en mogelijk een ander vak of andere activiteit in het Engels.



Waarom is er gekozen voor Engels?

Voor kinderen die opgroeien in Nederland is Engels de internationale voertaal en de taal van de toekomst. Een echt goede beheersing van het Engels is van steeds groter belang voor studie en beroep. Maar ook in hun dagelijkse leefwereld krijgen jongere kinderen in toenemende mate met Engels te maken (via computer, internet, televisie etc.). Ook het feit dat er een tweetalige vervolgopleiding in Dordrecht aanwezig is, heeft meegespeeld in deze keuze.

Waarom een native speaker?

Natuurlijk hebben de leerkrachten van de school een cursus Engels gevolgd, maar we weten allemaal dat accentloos spreken niet eenvoudig is. Omdat jongere kinderen de uitspraak gemakkelijk over nemen, willen we hen een perfect voorbeeld geven. Daarom geven we de voorkeur aan een leerkracht die Engels als moedertaal heeft, in ieder geval de eerste jaren.



En verder?

We zijn in het schooljaar 2004-2005 begonnen met het geven van tweetalig onderwijs aan de kleutergroepen. Het jaar erop kreeg groep 3 Engelse les. In het schooljaar 2006-2007 werd in groep 4 gestart met een methode, Way Ahead, bedoeld om Engels als tweede taal te leren. In 2007-2008 werkte ook groep 5 met deze methode, en in 2008-2009 ook groep 6. Dit schooljaar, 2009-2010, werkt ook groep 7 met Way Ahead.

De leerkracht Engels onderhoudt contacten met scholen op diverse plaatsen in het land. In 2006 is de leerkracht Engels naar een bijscholingscursus in Engeland geweest. In 2007 en 2008 volgen diverse leerkrachten van de school deze cursus in Engeland. Leerkrachten die nieuw zijn in onze school volgen een bijscholingscursus Engels.

De school maakt deel uit van het Anglia Netwerk. Dit is een actieve en snelgroeiende non-profit groep van inmiddels ruim 230 scholen die in Nederland internationaal samenwerken om het Engels te stimuleren, daarbij gesteund door het Europees Platform advies en training. De leerkrachten hebben de cursus met een Anglia-examen afgesloten. Aan het einde van de basisschooltijd kunnen leerlingen, op kosten van de ouders, een Anglia-examen afleggen, om het bepaalde niveau te kunnen vastleggen.

Uw kind

Aanmeldingsprocedure

Wanneer u interesse hebt in onze school kunt u een afspraak maken met de directeur. Om een goed beeld te kunnen geven van de sfeer en werkwijze geeft zij u graag onder schooltijd een rondleiding door het gebouw. Natuurlijk kunt u

met uw vragen bij haar terecht.

Ruim voor de vierde verjaardag kunt u uw kind aanmelden. De leerkracht van uw kind neemt contact met u op om afspraken te maken over het wennen in de kleutergroep. Uw kind kan in de vijf weken voor de verjaardag twee ochtenden per week komen wennen in de groep.

Bij kinderen die van een andere school komen, vormt het onderwijskundig rapport van de vorige school een belangrijk gegeven. In dit onderwijskundig rapport staan gegevens over de leerling betreffende het niveau van het kind, de gebruikte methoden en eventueel gegevens van psychische of lichamelijke aard. Vaak voert de intern begeleider een onderzoek uit om het vaardigheidsniveau van de leerling vast te stellen.

Het leerlingdossier

Ouders vullen een intakelijst in waarop zij de belangrijkste gegevens van het kind vermelden. Deze intakelijst vormt het begin van het dossier. Wanneer het kind afkomstig is van een andere school wordt hier ook het onderwijskundig rapport bijgevoegd. In de loop van de schooltijd zal dit dossier verder aangevuld

onze ZORG

worden met de gegevens die wij nodig hebben voor de rapportage, zoals observaties, de resultaten van toetsen van het Cito leerling- en onderwijsvolgsysteem en die van de methodegebonden toetsen. Afspraken die wij met ouders maken worden hierin ook opgenomen. De school is verantwoordelijk voor de privacy van deze gegevens.



Toetsing

Om een goed beeld te krijgen van de vorderingen van onze leerlingen maken wij gebruik van twee soorten toetsen.

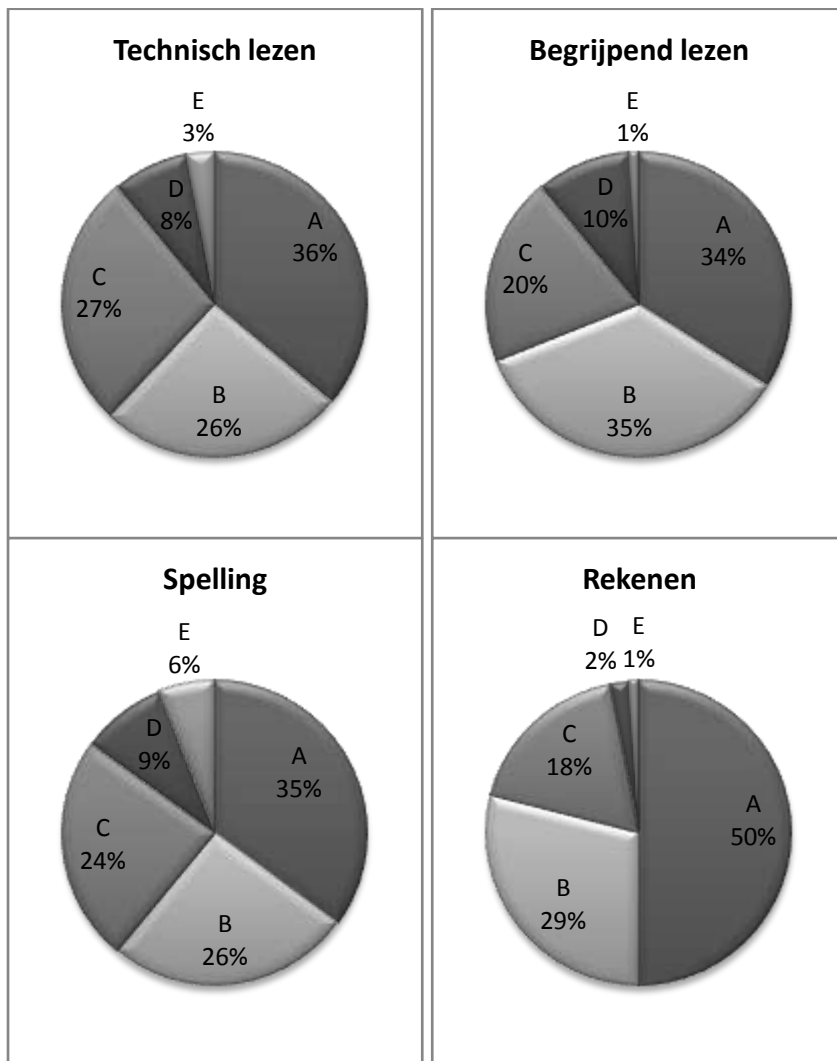
Ten eerste zijn er vanaf groep 3 de methodegebonden toetsen, die bij de door ons gebruikte leermethoden horen. Na ieder afgerond stuk leerstof maken de kinderen een toets. De resultaten geven de leerkracht de mogelijkheid om de stof groepsgewijs, dan wel individueel nogmaals en

eventueel op een andere manier te behandelen. De resultaten van de toets worden door de leerkracht geadmistreerd in de groepsmap. De resultaten van het eigen kind in de groepsmap kunnen door de ouders ingezien worden.

Ten tweede nemen we zogenaamde gestandaardiseerde toetsen af, bijvoorbeeld van het Cito. Deze toetsen vormen ons leerling- en onderwijsvolgsysteem. Dit geeft ons een objectief beeld van ieder kind, maar ook van onze gehele schoolbevolking.

De resultaten hiervan worden geadmistreerd in de zorgmap en in het leerlingdossier. Deze resultaten worden altijd met de ouders besproken tijdens de tienminutengesprekken op de kijkavonden.

Hieronder ziet u een overzicht van de in het schooljaar 2007-2008 bereikte resultaten, gemeten in de groepen 3 t/m 8. Landelijk gezien behaalt gemiddeld 25% een A-score, 25% een B-score, 25% een C-score, en 25% een D- of een E-score.



We gebruiken de volgende toetsen:

Groep 1/2:

Cito Taal voor kleuters

Cito Ordenen

Groep 3 t/m 8:

Cito toetsen voor

Spelling

Lezen

Rekenen en Wiskunde

Begrijpend Lezen

Groep 7:

Cito Entreetoets

Groep 8:

Cito Eindtoets

De cito-toetsen geven een score in:

A Goed tot zeer goed

B Ruim voldoende tot goed

C Matig tot ruimvoldoende

D Onvoldoende: zwak tot matig

E Onvoldoende: zeer zwak tot zwak

In de nieuwe cito-toetsen wordt een score toegekend van I t/m V. Elke score wordt gemiddeld door 20% van de leerlingen behaald.

Een samenvatting van de methodegebonden toetsen en de toetsen uit het leerlingvolgsysteem komt in het rapport. In het hoofdstuk Voortgezet onderwijs vindt u meer over wat de toetsen betekenen voor de verwijzing naar het voortgezet onderwijs.

Rapporten

In groep 4 t/m 7 geven wij driemaal per jaar een rapport uit. Wij beoordelen het volgende:

- al het schoolwerk van de kinderen
- individuele antwoorden op mondelinge en schriftelijke vragen
- methodegebonden en niet-methodegebonden toetsen
- werkstukken
- spreekbeurten
- gedrag en werkhouding

De kleuters krijgen geen rapport, maar zoals u kunt lezen in het inzetje 'Leerlingvolgsysteem groep 1 en 2' vindt ook in deze groepen registratie plaats. Deze dient als basis voor de tien-minuten-gesprekken. Aan het einde van de kleuterperiode krijgen de kinderen een map mee naar huis waarin de leerkrachten alle werkstukken verzameld hebben.

De leerlingen van groep 3 en groep 8 ontvangen tweemaal per jaar een rapport.

Het rapport gaat steeds terug naar school, nadat u het hebt bekeken. Het wordt uw eigendom als het kind van school gaat.

Leerlingvolgsysteem groep 1 en 2

In de groepen 1 en 2 wordt al gestart met het volgsysteem van Cito. Daarnaast maken wij in deze groepen gebruik van het leerlingvolg- en hulpsysteem van Pravoo. Dit houdt in dat de leerkracht op diverse onderdelen de ontwikkeling van uw kind in de gaten houdt en registreert. In grote lijnen gaat het hierbij om:

- *Kringgedrag*
- *Speelgedrag*
- *Werkgedrag*
- *Sociaal-emotionele ontwikkeling*
- *Taalontwikkeling*
- *Motorische ontwikkeling*
- *Zintuiglijke ontwikkeling*
- *Ontwikkeling op het gebied van ordenen/rekenen*

Leerlingenzorg

Wij werken in de groep op drie niveaus, om tegemoet te komen aan verschillen tussen leerlingen. Dit is nog maar een deel van de leerlingenzorg, die u kunt zien als een soort vangnetconstructie, voor de leerling die extra aandacht nodig heeft.

In het samenwerkingsverband Weer Samen Naar School werken wij samen om onze zorg te blijven verbeteren en verder stelt de rijksinspectie bepaalde eisen waaraan de zorg moet voldoen.

Hieronder vindt u de manier waarop de leerlingenzorg georganiseerd is. De zorg is ingedeeld in verschillende niveaus, van 1 tot en met 4. Het gaat hierbij dus niet om de drie niveaus waarop we in de groepen werken, maar om vier *zorg*niveaus. Deze zullen hierna besproken worden.

Zorgniveau 1: leerlingbegeleiding in de groep

De leerkracht is gericht op preventieve maatregelen om uitval bij leerlingen te voorkomen en past hierop zijn instructie aan de groep of individuele leerlingen aan. Op het moment dat de leerkracht constateert dat een leerling ook nog extra instructie nodig heeft, bijvoorbeeld wanneer een leerling in een toets van het Cito-leerlingvolgsysteem een D- of een E-score haalt, krijgt het kind deze instructie van de leerkracht zelf. In de groepen 3 en 4 wordt de extra instructie of hulp ook door de onderwijsassistent gegeven. Wanneer een kind op alle gebieden meerdere malen een A-score behaalt, noemen wij dit een A+score. Deze kinderen hebben ook zorg nodig, zij krijgen juist moeilijkere leerstof aangeboden.

Zorgniveau 2A: leerlingbegeleiding in de school (interne zorg)

Regelmatig bespreken de intern leerlingbegeleider (IB-er), Annet van Gijzel, en de groepsleerkracht de resultaten en het gedrag van de leerlingen. Wanneer het niet lukt de onderwijsvraag van een leerling in de groep op te lossen, wordt samen met de intern begeleider gekeken naar mogelijke oplossingen. Het kind krijgt voor kortere of langere periode ondersteuning binnen en/ of buiten de groep. De gegevens over deze vorm van extra zorg worden opgeslagen in een handelingsplan. De ouders worden vanzelfsprekend op de hoogte gebracht van de extra maatregelen.

Zorgniveau 2B: externe leerlingzorg

Blijkt na enige tijd dat de hulp (2A) geen verbetering oplevert, dan vragen wij de ouders toestemming om de problemen te bespreken in het MD-Team (multidisciplinair team), waar naast de IB-er en de directeur van de school, de volgende deskundigen deel van uit maken: jeugdarts, orthopedagoog / psycholoog en de schoolmaatschappelijk werkende. In deze multidisciplinaire besprekingen worden leerlingen besproken, waarmee de leerkracht en/of de school handelingsverleggen blijft en/of bij wie de onderwijsbehoeften onvoldoende helder zijn. De extra zorg die hieruit kan voortkomen kan bijvoorbeeld bestaan uit begeleiding door een logopedist, of fysiotherapeut, een kinderarts, psycholoog of kinderpsychiater.

Ons MD-Team komt zes maal per jaar bij elkaar.

Het Kompas: School voor openbaar speciaal basisonderwijs

Alle openbare scholen in de stad Dordrecht werken met elkaar samen in het kader van "Weer Samen Naar School". Inclusief obs Dubbeldam zijn dit 14 basisscholen en 1 school voor speciaal basisonderwijs. Deze 15 scholen werken nauw met elkaar samen om de beste zorg voor leerlingen te bieden die problemen hebben op het gebied van het leer- en/of gedragsmoeilijkheden. Verder is het mogelijk om 'expertise' (specifieke deskundigheid) van buiten in te huren, zoals bijvoorbeeld psychologen, schoolarts, maatschappelijk werk, etc.

Het liefst willen we dat alle kinderen onderwijs op maat krijgen op de basisschool in de buurt. Soms zijn de problemen te complex en is het beter om een kind op de school voor speciaal basisonderwijs te plaatsen. De groepen zijn daar kleiner en daardoor kan er meer individuele aandacht aan de kinderen worden gegeven. Vanzelfsprekend beschikken de teamleden op deze school over speciale deskundigheid om uw kind het beste te helpen. Een verwijzing naar het speciaal onderwijs verloopt in nauwe samenwerking met de ouders. De procedure start vaak met een onderzoek en uitgebreide gesprekken op de basisschool. Een Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL) registreert, begeleidt en beoordeelt het dossier en het zorgtraject dat gevolgd is. De eventuele aanmelding op de school voor speciaal basisonderwijs wordt intensief begeleid door de basisschool en geschiedt alleen na uitgebreid overleg met de ouders. Wanneer de PCL een positieve beschikking verstrekt kan uw kind in principe op 3 momenten in een schooljaar instromen. De instroommomenten zijn na de zomervakantie, na de kerstvakantie in januari en op 1 april. Het is voor alle ouders een ingrijpende stap om hun kind naar de speciale basisschool over te plaatsen. De openbare speciale school voor basisonderwijs is vanzelfsprekend graag bereid u een rondleiding te geven in de school en u te informeren over het onderwijs.

*OSBO Het Kompas
Karel Doormanweg 8
3317 ZD Dordrecht
078-6183308*



Zorgniveau 3: zorg in gemeenschappelijke voorzieningen

De kern van de zorg op dit niveau is dat er ondersteuning wordt geboden aan kinderen, ouders en leerkrachten door gespecialiseerde voorzieningen die nauw kunnen aansluiten bij de onderwijs- en zorgbehoefte van de leerling. De leerling blijft daarbij op de basisschool. De begeleiding kan bestaan uit: ondersteuning, onderzoek, behandeling, consultatie of crisishulp.

Zorgniveau 4: speciale zorg in het onderwijs en/of jeugdhulpverlening

Speciale zorg bestaat uit onderwijs of (intensieve) begeleiding toegesneden op de problematiek van de betreffende leerling. Deze vorm van begeleiding is alleen toegankelijk, wanneer daarvoor een indicatie is afgegeven door de betreffende indicatiecommissie.

Wanneer de zorg op alle bovengenoemde niveaus ontoereikend is gebleken, kunnen ouders in samenwerking met de school hun kind aanmelden bij een indicatiecommissie die bij de betreffende problematiek past. Indien er een indicatie afgegeven wordt kan dit zijn voor plaatsing op een school voor speciaal onderwijs of voor de zogenaamde 'rugzak' waarbij de leerling op zijn eigen basisschool blijft. Dit houdt in dat ambulante begeleiding door een collega uit het speciaal onderwijs de leerkracht, de ouders en het kind begeleidt. In dit gehele proces is er een intensief contact tussen ouders en school.



Versnellen of vertragen

Uw kind verdient het onderwijs dat bij hem of haar past. Om hiervoor te kunnen zorgen kan het soms nodig zijn een jaar langer in de kleutergroep te blijven, in een latere groep te doubleren of juist versneld door te gaan naar een hogere groep.

Wanneer blijkt dat de leerling onvoldoende vorderingen heeft gemaakt waardoor hij of zij niet goed zal kunnen functioneren in de volgende groep beslist de school na overleg met de ouders of de leerling doubleert. Hierbij staat centraal dat de leerkracht en de intern begeleider ervan overtuigd moeten zijn dat een extra jaar zin heeft voor de verdere schoolontwikkeling van het kind.

Uitgangspunt is steeds om voor het kind de meest wenselijke situatie te creëren. Dit houdt in dat gekeken wordt naar de behoeften van het kind. Hierbij is een veelvuldig en intensief contact met de ouders noodzakelijk.

De school beslist dus over overgaan en doubleren, de ouders worden vanzelfsprekend ruim van tevoren ingelicht.

Een goede sfeer, een veilig gevoel, een school waar verschillen tussen kinderen geaccepteerd en gewaardeerd worden. Natuurlijk wil elke school een prettige sfeer bieden, een school voor ieder kind zijn.

Wij werken er als team elke dag hard aan om een dergelijk 'pedagogisch klimaat' te realiseren. Wat verstaan we hier nu precies onder? En misschien nog belangrijker: wat doen we om dit te bereiken?

Een goed en veilig pedagogisch klimaat houdt voor ons in dat er in de groepen en in de school als geheel een goede (werk)sfeer heerst. Natuurlijk zijn we op school om te leren, maar wel in een prettige omgeving. Je moet je als kind veilig voelen. Veiligheid is een heel breed begrip, en we proberen dit gevoel op allerlei manieren te bereiken.

Het

'pedagogisch klimaat'

Zelf verantwoordelijkheid dragen

We vinden het erg belangrijk om ervoor te zorgen dat de leerlingen zich zélf verantwoordelijk voelen voor de gang van zaken in de groep en in de school. Wij kunnen dit niet alleen, de steun van ouders hierbij is essentieel.

De school is van ons allemaal! We zijn allemaal verschillend en hebben allemaal ons eigen plekje nodig. Elkaar waarderen en respecteren is dus van het grootste belang. Hoe zorgen wij er nu voor dat de kinderen zich zó vrij voelen, dat ze elkaar op een goede manier kunnen corrigeren? Dat ze fouten durven te maken? Dat ze ruzie maken, maar het daarna ook weer bijleggen? Dat ze meedenken over en meewerken aan hun eigen leerproces?



Sociale aspecten

Om te beginnen zijn er allerlei sociale aspecten. We vinden het belangrijk dat de leerkracht zich in de leerling inleeft, en wanneer er problemen zijn tussen leerlingen onderling de kinderen laat zien wat er in de ander omgaat. We leren hen zich te verplaatsen in de ander. Praten met elkaar, maar zeker ook luisteren naar elkaar staat dan centraal. Je kunnen uiten, fouten kunnen maken, het hoort er allemaal bij. Natuurlijk wordt pesten niet getolereerd. Voor de leerkracht ligt een belangrijke taak in het observeren van de kinderen, individueel en als groep, en voortdurend alert te zijn op wat er gebeurt. We willen elkaar goed leren kennen en ruimte bieden voor elk kind als individu. Dit alles geldt niet alleen binnen, in het eigen lokaal en in de school, maar ook buiten op het plein.

Duidelijkheid en structuur

Een leerkracht die consequent is biedt veiligheid, het is prettig als de regels in principe altijd gelden. Er is sprake van een duidelijke structuur, zodat kinderen weten waar ze aan toe zijn. In alle groepen is de planning zichtbaar. Wat gaan we doen, en in welke volgorde? De kinderen weten wat er van hen verwacht wordt. Een geordende omgeving is hierbij van groot belang. Het geeft overzicht, je kunt zelf vinden wat je nodig hebt. Verder hebben we schoolregels, zodat de belangrijkste afspraken gedurende de gehele schooltijd duidelijk en gelijk zijn. Echter, het veranderen van de regels, of ze eens flexibel hanteren, kan ook wel eens nodig zijn.

Niveaueverschillen

Elk kind is anders. Door onze instructies spelen wij hierop in. In de kleutergroepen werkt elk kind op zijn eigen niveau, en biedt de leerkracht steeds situaties om het kind uit te dagen en een stapje verder te brengen. In de hogere groepen wordt op drie niveaus gewerkt, zodat ieder kind doet wat bij zijn of haar mogelijkheden past. Ook dit is van groot belang om je lekker op je plek te voelen op school.

Een goed contact met de ouders is voor ons van groot belang. Samen hebben we immers hetzelfde doel! In het hoofdstuk 'Ouders' leest u hoe wij de ouderparticipatie willen bevorderen.

Een goede mix

Het belangrijkste is een goede mix van al deze onderdelen.

De leerkracht schept de voorwaarden voor een goed klimaat. Dit doet hij of zij door het goede voorbeeld te geven, bijvoorbeeld in taalgebruik, in omgangsvormen, in organisatie en in voorbeeldgedrag. Hij of zij geeft duidelijk aan wat er verwacht wordt, en weet tegelijkertijd met humor een goede sfeer te creëren. Een positieve houding dus, waarbij er ook ruimte voor de leerkracht is om zichzelf te zijn. Om te kunnen zeggen dat je ook niet alle antwoorden hebt, bijvoorbeeld. Ook kunnen relativeren is wel eens op zijn plaats.

De leerlingen weten wat hen te doen staat, en hun eigen inbreng en initiatief is hierbij zeker gewenst. Ze weten wat geaccepteerd wordt en wat niet. Er wordt naar hen geluisterd, ze kunnen vragen stellen. Hierdoor ontstaat bij de kinderen een actieve houding, waarbij ze voor zichzelf aan het werk zijn, en niet alleen omdat het moet.

Het is onze school, onze klas, en dat voelt goed!

Ouders

Zowel scholen als ouders hechten veel waarde aan goede onderlinge contacten. Partnerschap tussen ouders en de school zorgt ervoor dat de cultuurskloof tussen school en thuis verkleind wordt. De samenhang tussen school en thuis wordt verbeterd, en opvoedkundig handelen in de thuis- en schoolsituatie worden meer met elkaar in overeenstemming gebracht. Het is een effectief middel om de kansen van kinderen te vergroten.

Ouders en school behouden wel een eigen verantwoordelijkheid.

Er zijn vier niveaus van ouderbijdrage te onderscheiden:

1. mee-weten: ouders zijn op de hoogte bij wie ze terecht kunnen om informatie over een onderwerp te krijgen. Bijvoorbeeld rechtstreeks bij de leerkracht of ingeval van beleidsmatige zaken bij de directie. Ouders dienen goed geïnformeerd te worden over de gang van zaken binnen de school (bijvoorbeeld middels de schoolgids en/of oudervergaderingen).
2. mee-doen: ouders organiseren activiteiten zoals een schoolfeest of vieringen (ouderraad) of zijn betrokken als lees- of knutselouder.
3. mee-denken: ouders worden door de school gestimuleerd om gevraagd maar ook ongevraagd hun mening te geven over bepaalde schoolse aangelegenheden (bijvoorbeeld overblijf).
4. mee-beslissen: de oudergeleding van de medezeggenschapsraad (MR) heeft, afhankelijk van het onderwerp, instemmingsrecht dan wel adviesrecht bij voorgenomen besluiten van de directie. Ook kan de MR ongevraagd gebruik te maken van het adviesrecht.

Mee-weten

Hoe gaat dat nu eigenlijk in groep 5, topografie? Wat doen de kleutergroepen nu eigenlijk aan Engels? Hoe worden de vorderingen van mijn kind in de gaten gehouden? Tijdens de **informatieavond**, aan het begin van elk schooljaar, willen wij antwoord geven op al deze vragen. De leerkracht(en) van de groep waarin uw kind zit vertelt u niet alleen alles over de organisatorische kant van ons onderwijs, maar wil u graag wegwijzen in alles wat het nieuwe schooljaar voor uw kind



in petto heeft. Gedurende de acht jaar bij ons op school verandert er veel. Een kleutergroep is totaal anders georganiseerd dan een groep 3. In groep 5 wordt gestart met de zaakvakken: aardrijkskunde, geschiedenis en natuuronderwijs. In groep 8 komt de doorverwijzing naar het voortgezet onderwijs er aan. In alle groepen zijn er onderwerpen die uw aandacht verdienen. Bovendien kunt u een blik werpen in de leermethoden die we gebruiken. Uw aanwezigheid wordt hierbij erg gewaardeerd. Natuurlijk is het praktisch om algemene informatie in één keer te kunnen geven, maar we vinden het ook prettig om aan het begin van het nieuwe schooljaar met alle ouders kennis te maken.

Voor de **dagelijkse praktijk** zijn de volgende afspraken gemaakt:

- In groep 1 t/m 4 kunnen ouders hun kind tussen 8.15 en 8.30 uur tot in de klas brengen. Ouders kunnen in dit kwartier de klas inlopen voor het doen van een korte mededeling. Dit moment is in verband met privacy niet geschikt voor het bespreken van leerprestaties en/of problemen.
- Protocol groep 8 doorverwijzing. Hierover leest u meer in Naar het voortgezet onderwijs.
- Heldere afspraken contact ouders-school. Informatie hierover vindt u hieronder.

Eén keer per jaar kunnen de ouders van kinderen in groep 1 t/m 8 een **dagdeel of les bijwonen** in de groep. Hierbij krijgt u niet alleen een goed beeld van het reilen en zeilen in de klas, maar ziet u ook hoe uw kind functioneert in de klas. In het schooljaar 2008-2009 zullen ook de groepen 5 t/m 8 u deze mogelijkheid, voorlopig op proef, bieden. Tijdens de informatieavond vertellen we u hier meer over.

Ongeveer vijf keer per jaar is er bij ons op school **kijkavond**. De kinderen laten tijdens dit halfuur, van half 7 tot 7 uur, hun ouders en andere geïnteresseerden in de klas hun gemaakte werk zien. Aansluitend zijn er de **tien-minuten-gesprekken**. Wanneer u de leerkracht graag wilt spreken, kunt u dit vooraf aangeven. Ook kan het zo zijn dat u door de leerkracht wordt uitgenodigd voor een gesprek. Tijdens het gesprek bespreken we de ontwikkeling van het kind, behaalde resultaten, of bijvoorbeeld het gedrag. Wanneer leerlingen een D- of E-score hebben gehaald voor één van de toetsen van ons leerlingvolgsysteem worden de ouders altijd uitgenodigd voor een gesprek. De leerkracht bespreekt dan met u welke actie ondernomen gaat worden.

Ook **schriftelijk** wordt u van diverse zaken op de hoogte gesteld:

De **schoolgids** is bedoeld om belangstellende ouders een beeld te geven van alles wat obs Dubbeldam te bieden heeft. U kunt hierbij denken aan ons tweetalige onderwijs en onze leerlingenzorg. Daarnaast vinden ouders van onze school hierin praktische informatie, bijvoorbeeld over het aanvragen van verlof of onze schoolorganisatie.

U ontvangt niet ieder jaar een nieuwe schoolgids, maar u wordt in **aparte bijlagen** op de hoogte gesteld van eventuele veranderingen of nieuwe informatie. U vindt deze vaak bij onze Nieuwsflits, die regelmatig uitkomt. Het volgende schooljaar worden deze veranderingen opgenomen in de nieuwe versie van de schoolgids.

Wel ontvangt u elk nieuw schooljaar onze **jaarkalender**, met hierin alle data die voor u van belang (kunnen) zijn, zoals sportdagen, vakanties, toernooien, enzovoort.

Belangrijke ontwikkelingen, gebeurtenissen en activiteiten vindt u zoals gezegd in de **Nieuwsflits**, die ongeveer twaalf keer per jaar verschijnt. De nieuwsflits staat ook op de website van de school.

Op de **website** vindt u veel algemene informatie, maar ook nieuws, foto's, de notulen van de MR, enzovoort.

Vanaf groep 3 krijgen de leerlingen een **rapport** over hun vorderingen mee naar huis. Het doorlopende rapport wordt uw eigendom als uw kind van school af gaat.

Mee-doen

De **ouderraad** stelt zich ten doel om, naast hand- en spandiensten, mee te denken bij het organiseren van nevenactiviteiten en feesten. Dit komt vooral tot uiting bij de organisatie van de jaarlijkse feesten, zoals het Sinterklaasfeest, Kerstmis en het Paasontbijt. Bovendien beheert de OR de sportkleding.

Luizenmoeders, verkeersouders, knutselopa's... Ouders zijn onmisbaar als het gaat om hun bijdrage aan het organiseren van feesten, het begeleiden van excursies, de aankleding van de school, maar ook bij diverse activiteiten in de klas. Om dit zo goed mogelijk te organiseren, en iedereen de kans te geven zich op te geven, hebben wij de zogenaamde **activiteitenlijst**. Op deze lijst vindt u de activiteiten waarvoor we uw hulp zo hard nodig hebben. We vragen u aan het begin van het schooljaar op deze lijst aan te geven wanneer en waarvoor we u zouden kunnen inschakelen. Natuurlijk zijn er ook tijdens het schooljaar weleens momenten waarop we om uw hulp vragen: dit doen wij dan via het prikbord naast ieder lokaal.

Overigens staan deze ondersteunende werkzaamheden altijd onder de verantwoordelijkheid van de leerkracht. Dit geldt ook voor de begeleiding van een groepje kinderen bij een excursie, schoolreis of de begeleiding in een zwembad.

Mee-denken

In bepaalde gevallen zal de school bijvoorbeeld door middel van een enquête om uw mening vragen. Natuurlijk horen wij het graag als u wilt meedenken over zaken als de overblijf, de verkeerssituatie, enzovoort.

Mee-beslissen

Wanneer u over inhoudelijke schoolzaken wilt meedenken en soms beslissen is de MR misschien de plaats voor u. De medezeggenschapsraad bestaat uit vijf leerkrachten en vijf ouders. Een en ander is geregeld door de overheid; een exemplaar van het medezeggenschapsreglement ligt ter inzage op school. Een lid uit beide geledingen is verplicht lid van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad, de GMR. Eén van de twee leden heeft binnen deze GMR stemrecht.

De medezeggenschapsraad komt tienmaal per jaar in vergadering bijeen. Eenmaal per jaar worden de ouders schriftelijk op de hoogte gehouden van het reilen en zeilen van deze raad.

Het is altijd mogelijk één van de leden vragen te stellen of wellicht heeft u een punt waar de MR zich over zou kunnen buigen. Namen en foto's van de leden, maar ook de agenda en de notulen vindt u op de website van de school, www.obsdubbeldam.nl, onder het kopje MR.

Klachtenregeling

Wanneer er onverhoopt een probleem ontstaat geldt voor onze school de volgende officiële klachtenregeling.

Bij een (dreigende) conflictsituatie dient u allereerst naar de leerkracht te stappen. Komt u er samen niet uit, wendt u zich dan tot de directeur, of tot de voorzitter van de medezeggenschapsraad.

Wordt een vraag onvoldoende beantwoord of een conflict onvoldoende opgelost, kunt u in het uiterste geval in contact treden met een van de twee contactpersonen voor het openbaar basisonderwijs van het Onderwijs Service Bureau.

Samenvatting klachtenregeling voor het openbaar primair onderwijs in Dordrecht:

Voor alle openbare scholen voor primair onderwijs in Dordrecht geldt dezelfde officiële klachtenregeling.

Hieronder vermelden we de hoofdzaken uit die regeling. De volledige tekst is ter inzage op school.

1. Elke ouder, leerling, leerkracht, directeur of andere medewerker, ook vrijwilligers, kortom ieder die bij de school is betrokken, kan een officiële klacht indienen over een andere bij de school betrokken persoon, als hij of zij daar behoefte aan heeft.

Wanneer er bezwaren zijn tegen het gedrag van een dergelijk persoon is het wenselijk dat die bezwaren in eerste instantie rechtstreeks met de betrokkene, of met de directeur van de school worden besproken. Levert zo'n gesprek niet het gewenste resultaat op, dan kan altijd nog de weg van een officiële klacht worden bewandeld.

2. De klacht kan worden gemeld bij een van de twee contactpersonen die het bevoegd gezag heeft aangesteld. Hun namen, functies en telefoonnummers staan vermeld aan het eind van deze tekst. De contactpersoon zal in de meeste gevallen de klager verwijzen naar de vertrouwenspersoon, een onafhankelijke deskundige, die eveneens door het bevoegd gezag is aangesteld.

Ook naam, functie en telefoonnummer van de vertrouwenspersoon zijn hieronder vermeld.

3. De vertrouwenspersoon gaat na of door bemiddeling een oplossing kan worden bereikt. De vertrouwenspersoon gaat na of de gebeurtenis, waarover wordt geklaagd, aanleiding geeft tot het officieel indienen van de klacht bij het bevoegd gezag of bij de klachtencommissie (zie hierna). Hij begeleidt de klager desgewenst bij de verdere procedure en verleent desgewenst bijstand bij het doen van aangifte bij politie of justitie.

4. Het bevoegd gezag van de scholen is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie.

5. Het bevoegd gezag kan de klacht zelf afhandelen indien hij van mening is dat de klacht op een eenvoudige wijze kan worden afgehandeld. Het bevoegd gezag meldt een dergelijke afhandeling op verzoek van de klager aan de klachtencommissie.
6. In andere gevallen verwijst het bevoegd gezag naar de landelijke klachtencommissie.
7. Bij de klachtencommissie en bij het bevoegd gezag moet de klacht schriftelijk worden ingediend.
8. Op een door de klachtencommissie te organiseren hoorzitting kunnen klager en aangeklaagde hun zienswijze kenbaar maken.
9. Het bevoegd gezag deelt na behandeling van de klacht door het bevoegd gezag zelf of door de klachtencommissie de klager mee, of de klacht gegrond wordt geacht en zo ja, wat men er aan gaat doen.

Contactpersonen:

Mevr. C. H. in 't Veld, directeur van openbare basisschool Noordhove,
Oranje Vrijstaatplein 2, 3312 GS Dordrecht
tel. 078 – 6136534

De heer B. A. J. P. van Es, directeur van openbare basisschool De Griffioen,
R. Kiplingerf 123, 3315 AE Dordrecht
tel. 078 – 6164202

Naam en adres vertrouwenspersoon:

Mevrouw H.C.J. Weda-van Gelder
Marslaan 16, 3318 JG Dordrecht
tel. 078-6176645

Het adres van de Landelijke Klachtencommissie is:

Landelijke Klachtencommissie
Postbus 185
3440 AD Woerden
tel: 0348 – 405245
fax: 0348 – 405244

Overblijven

Het overblijven wordt bij ons op school geregeld door *Lunchlokaal* (een samenwerkingsverband tussen school en de SDK kinderopvang). De kinderen blijven dan tussen de middag op school waar zij rustig hun boterham kunnen eten en daarna lekker binnen of buiten kunnen spelen.

Uw kind kan zowel vast als incidenteel overblijven. Vaste overblijfdagen moet u ieder jaar opnieuw opgeven via het inschrijfformulier dat jaarlijks wordt verstrekt. Wanneer u deze kans heeft gemist kunt u een inschrijfformulier ophalen bij de overblijfouders.

Voor incidentele overblijf dient u 's ochtends tussen half 8 en 9 uur (of de avond van te voren voor 21.00 uur) telefonisch contact op te nemen met de overblijfouders:

Ma & Di	Jozen van Heeren	078-6210320
Wo & Do & Vrij	Lia van Hout	078-6210621

Voor verdere informatie en wetenswaardigheden kunt u het aparte overblijfboekje raadplegen dat u bij inschrijving van uw kind zal ontvangen.

Buitenschoolse opvang

Het bestuur, OPODordrecht, heeft een contract met de SDK Kinderopvang afgesloten om de voor- en naschoolse opvang te regelen.

Kinderen kunnen worden opgevangen door de SDK Kinderopvang van 7.30 – 18.30 uur. Indien u opvang wenst voor uw kind kunt u dit melden bij de SDK Kinderopvang: 6225199. Helaas moet u hierbij rekening houden met een wachtlijst. De opvang vindt plaats op de Toermalijn en de Smaragd. Het gebouw van de Toermalijn is te vinden aan de Van Schendelstraat. Onze leerlingen worden door de leidsters van de Toermalijn gehaald en gebracht. De Smaragd is in ons speellokaal gevestigd.

Peuterspeelzaal de Kladderkatjes

Peuterspeelzaal de Kladderkatjes is bij ons in het gebouw direct naast één van de kleuterlokalen te vinden. Vanzelfsprekend onderhouden wij een goed contact, om de overgang voor de kinderen zo soepel mogelijk te laten verlopen. We bezoeken elkaar bijvoorbeeld in de groep om elkaars werkwijze te bekijken en de kleuterleerkrachten krijgen informatie over de nieuwe kleuters. We bespreken praktische zaken en informeren elkaar over de dagelijkse gang van zaken. Tot slot plannen we gezamenlijke activiteiten.

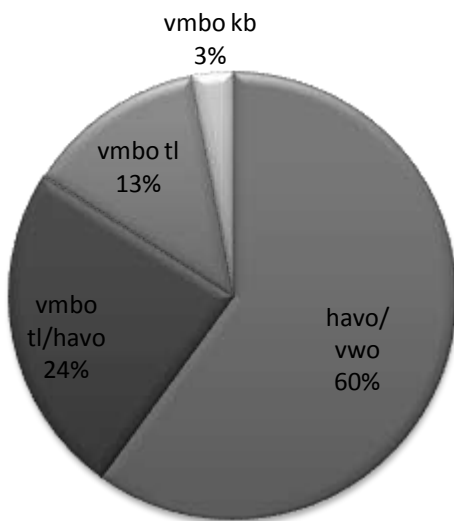
We doen het *samen*



Het voortgezet onderwijs

Na zo'n acht jaar bij ons op school is het dan zover: uw kind gaat naar het voortgezet onderwijs. Hier gaat een heel proces aan vooraf, zowel in de school en in de klas, als bij u thuis. Ook dan is het kiezen voor een school die goed past bij uw kind van het grootste belang. Onze taak hierbij is het geven van een gedegen schooladvies. Dit

Verwijzingspercentages 2009



houdt in dat het advies gegeven wordt door een werkgroep bestaande uit de leerkracht van groep 8, de leerkracht van groep 7, de intern begeleider en de directeur.

Al in groep 7 worden leerlingen en ouders geïnformeerd over de te volgen procedure, mede door middel van een speciale kijkavond. In groep 7 wordt de Entreetoets afgenomen, een toets van het Cito, die onderdeel uitmaakt van ons leerling- en onderwijsvolgsysteem. De werkgroep geeft vervolgens een voorlopige 'kijkrichting' aan. Dit betekent dat u weet in welke richting van voortgezet onderwijs u zich met uw kind kunt gaan oriënteren.

Groep 8 start met een informatieavond met een gastspreker die u alles vertelt over de stand van zaken in het voortgezet onderwijs. Met de leerlingen bezoeken we enkele scholen voor voortgezet onderwijs, en natuurlijk zijn er algemene open dagen die u met uw kind kunt bezoeken. De werkgroep komt bij elkaar om samen het schooladvies te bepalen. Dan vinden, nog vóór de Cito Eindtoets, de adviesgesprekken plaats. Dit omdat wij de Cito

Eindtoets als controlemiddel gebruiken; de score moet het advies in grote lijn bevestigen. Op deze wijze willen we de eindtoets niet belangrijker, maar ook niet onbelangrijker maken dan deze is.

Waarom nemen wij dan toch de Cito Eindtoets af? Om te beginnen is het bij aanmelding voor havo en vwo verplicht een eindtoets af te nemen. Verder maakt de toets deel uit van het leerling- en onderwijsvolgsysteem van Cito, waar wij vanaf groep 1 mee werken. De toets is dus ook voor ons een goed evaluatiemiddel. We bekijken de uitkomsten van de toets en vergelijken deze met ons beeld van het kind. Beide komen vaak overeen. Bovendien gebruiken we de toets als evaluatiemiddel op kind-, klassen-, en schoolniveau. We kijken hoe we als school scoren per onderdeel, vergeleken met het gemiddelde van de andere deelnemende scholen. Vooral bij een lagere score onderzoeken we op welke punten we ons onderwijs kunnen verbeteren.

Natuurlijk is het voor ons belangrijk onze kinderen te volgen nadat ze onze school verlaten hebben. Daarom krijgen we van alle scholen voor voortgezet onderwijs de eerste twee leerjaren de rapportage van de oud-leerling. We kunnen vaststellen dat ruim 90% van onze leerlingen op de juiste plaats zit. In de tabel ziet u de meest recente verwijzingspercentages. Per jaar zijn er weinig verschillen te zien.



Aansprakelijkheid en verzekeringen

Praktisch:

Het bestuur heeft een verzekeringspakket afgesloten, bestaande uit een ongevallenverzekering en een aansprakelijkheidsverzekering.



Op grond van de **ongevallenverzekering** zijn alle betrokkenen bij schoolactiviteiten (leerlingen; personeel; vrijwilligers) verzekerd. De verzekering geeft recht op een (beperkte) uitkering als een ongeval tot blijvende invaliditeit leidt. Ook zijn de geneeskundige en tandheelkundige kosten gedeeltelijk meeverzekerd, voor zover de eigen verzekering van betrokkene geen dekking biedt (bijvoorbeeld door eigen risico). Materiële schade (kapotte bril, fiets etc.) valt niet onder de dekking.

van A tot Z...

De **aansprakelijkheidsverzekering** biedt zowel de school zelf als zij die voor de school actief zijn (bestuursleden; personeel; vrijwilligers) dekking tegen schadeclaims als gevolg van onrechtmatig handelen. Wij attenderen u in dat verband op twee aspecten, die vaak aanleiding zijn tot misverstand.

- Ten eerste is de school of het schoolbestuur niet (zonder meer) aansprakelijk voor alles wat tijdens de schooluren en buitenschoolse activiteiten gebeurt. Wanneer dit wel het geval zou zijn, zou alle schade die in schoolverband ontstaat door de school moeten worden vergoed. Deze opvatting leeft wel bij veel mensen, maar berust op een misverstand. De school is alleen aansprakelijk en daarmee schadevergoedingsplichtig wanneer er sprake is van een verwijtbare fout. De school (of zij die voor de school optreden) moet dus te kort zijn geschoten in haar rechtsplicht. Het is dus mogelijk dat er schade wordt geleden, zonder dat er sprake is van enige onrechtmatigheid van de kant van de school. Een voorbeeld daarvan is schade aan een bril tijdens de gymnastiekles; die schade valt niet onder de aansprakelijkheidsverzekering, en wordt (dan ook) niet door de school vergoed.
- Ten tweede is de school niet aansprakelijk voor (schade door) onrechtmatig gedrag van leerlingen. Leerlingen (of, als zij jonger zijn dan 14 jaar, hun ouders) zijn primair zelf verantwoordelijk voor hun doen en laten. Een leerling die tijdens de schooluren of tijdens andere door de school georganiseerde activiteiten door onrechtmatig handelen schade veroorzaakt, is

daar dus in de eerste plaats zelf (of de ouders) verantwoordelijk voor. Het is dus van belang dat ouders/verzorgers zelf een particuliere aansprakelijkheidsverzekering afsluiten.

Activiteitenkalender

Als bijlage bij de schoolgids krijgen de ouders in oktober de activiteitenkalender, die per maand is ingedeeld en waarop de ouders op een overzichtelijke wijze de belangrijke data van het betreffende schooljaar vinden.

Op deze kalender zijn o.a. te vinden:

- OR- en MR- vergaderingen, deze zijn openbaar
- informatieavond aan het begin van het schooljaar
- studiedagen van het team
- kijkavonden
- uitgifte van de rapporten
- vakanties
- sportactiviteiten



Bewegingsonderwijs

In de kleutergroep is er elke ochtend en middag ruimte voor bewegingsonderwijs. We spelen buiten op het plein of in het speellokaal. In deze groepen gymmen de kinderen niet op vaste dagen. Ze hebben geen speciale gymkleding nodig: ze gymmen in hun ondergoed en op blote voeten.

Vanaf groep 3 staat de gymles op het rooster. De kinderen gymmen dan twee keer per week, waarvan één keer onder leiding van onze vakleerkracht Nicolette Schot.

Op de overige dagen wordt in de pauze buiten gespeeld, groep 3 speelt op het plein achter de school, de andere groepen op het plein ernaast. Natuurlijk is hierbij altijd een leerkracht aanwezig.

Het schoolzwemmen valt ook onder het bewegingsonderwijs, meer hierover onder Zwemmen.

Bibliotheek

Elke groep brengt geregeld een bezoek aan de bibliotheek. Er wordt voorgelezen, de kinderen wordt geleerd hoe je omgaat met een boek en hoe je boeken zoekt en uitkiest. De kinderen kiezen een boek en nemen dit mee naar school. Ook doen we mee aan projecten die georganiseerd worden door de bibliotheek.

Buitenschoolse (sport)activiteiten

De school kiest voor een zo breed mogelijk scala van sporten, aangeboden door de Sportraad van de gemeente Dordrecht. Praktisch houdt dit in dat wij per jaar veel sporten aan de leerlingen van groep 3 t/m 8 aanbieden, om de kinderen kennis te laten maken met de diverse sporten.

Het bovenstaande houdt in dat wij aan de ouders vragen, om een sport te coachen. Daartoe doen wij vroegtijdig een oproep. De coördinatie van de sportactiviteiten is in handen van Evert van Gool, leerkracht.

Extra verlof

Het verlenen van extra verlof aan leerplichtige kinderen, dus vanaf vijf jaar, is aan strenge regels gebonden. Het bestuur heeft de directeur gemachtigd om deze regelgeving toe te passen. Voor extra verlof moet ruim van tevoren een aanvraagformulier worden ingevuld, waarop duidelijk de reden van het verlof vermeld staat. Alleen bij hoge uitzondering wordt extra verlof verleend. Extra verlof om op vakantie te gaan, of extra dagen verlof voor of na een schoolvakantie wordt in de regel niet gegeven.

Op school is een publicatie verkrijgbaar, waarin beschreven wordt waarvoor extra verlof wordt verleend. De regels voor extra verlof zijn ook te raadplegen op de website van het Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten: www.rblplus.nl



Festiviteiten en evenementen

Team en ouderraad geven aan de volgende activiteiten aandacht:

- Sportdag
- Zomerfeest
- Schoolreis
- Projecten bijvoorbeeld n.a.v. de Kinderboekenweek
- Sinterklaas
- Kerstmis
- Pasen
- Koninginnedag, samen met de stichting Oud Dubbeldam
- Aan het eind van hun basisschooltijd vieren wij met de kinderen hun afscheid

Godsdienst en Humanistisch vormingsonderwijs

De leerlingen van groep 8 krijgen de gelegenheid om drie kwartier per week *humanistisch vormingsonderwijs of godsdienst* te volgen. Deze vakken worden gegeven door speciaal hiervoor opgeleide leerkrachten. In de overige groepen komen hieraan gerelateerde onderwerpen in de door ons gebruikte methoden regelmatig aan bod.

Huiswerk

Soms krijgen leerlingen huiswerk mee naar huis. Een overzichtje van de mogelijkheden:

- Vanaf groep 4 houden de kinderen één of twee spreekbeurten per jaar, die thuis worden voorbereid.

- Vanaf groep 5 wordt het leren van topografie als huiswerk mee gegeven.
- Vanaf groep 6 komt daar de wereldoriëntatie (aardrijkskunde, geschiedenis, natuuronderwijs) bij.

Wanneer uw kind ziek is geweest wordt inhaalwerk, indien nodig, gedoseerd meegegeven.

Bij het leren of maken van huiswerk hopen wij op uw ondersteuning te mogen rekenen, uw kind zal soms hulp nodig hebben bij bijvoorbeeld het plannen ervan.

Lesmethoden

Op de volgende websites vind u meer informatie over de door ons gebruikte methoden:

www.noordhoffuitgevers.nl/wps/portal/bao/rekenrijk

www.veiliglerenlezen.nl

<http://www.estafette-lezen.nl>

www.pennenstreken.nl

www.noordhoffuitgevers.nl/wps/portal/bao/taalopmaat

www.noordhoffuitgevers.nl/wps/portal/bao/geobas

www.noordhoffuitgevers.nl/wps/portal/bao/wijzerdoor/detijd

www.noordhoffuitgevers.nl/wps/portal/bao/wijzerdoor/denatuur

www.moetjedoen.nu

Ouderbijdrage

Op de jaarlijkse ouderavond wordt de hoogte van de vrijwillige ouderbijdrage bepaald, de kascommissie doet verslag. De MR heeft instemmingsrecht bij de vaststelling of wijziging van de hoogte van de bijdrage. Deze bijdrage wordt per schooljaar vastgesteld, waarbij u mag uitgaan van een bedrag van ongeveer 25 euro.

De ouderbijdrage besteden wij aan:

- organisatie Sinterklaasfeest
- organisatie Kerstfeest
- organisatie Paasfeest
- afschrijving en aanschaf van sportkleding
- buskosten t.b.v. excursies naar bijv. de Kinderboerderij, Kunstmin en het Bezoekerscentrum Merwelanden



De kosten voor de schoolreis betalen de ouders apart en dit geldt ook voor het schoolkamp van groep 8 of in voorkomende gevallen van groep 7/8.

Schoolmelk

Het is mogelijk uw kind tijdens de ochtendpauze schoolmelk te laten drinken. U gaat hiervoor rechtstreeks een abonnement aan met Campina. De leerkracht heeft hiervoor een formulier voor u. Meer informatie vindt u op www.schoolmelk.nl.

Schorsing en verwijdering

In zeer uitzonderlijke gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. De beslissing hierover wordt altijd genomen door het bestuur. Deze heeft de plicht om alle partijen te horen.

Sponsoring

De school kan op diverse manieren gesponsord worden. Dit kan een geldelijke of een materiële bijdrage zijn. Deze sponsoring is nooit gericht op onze lesinhoud, bijvoorbeeld in de vorm van lesmateriaal. Zo wordt bijvoorbeeld onze sportkleding gesponsord.

Stagiaires

Onze school begeleidt stagiaires van de lerarenopleiding (pabo) en van de opleiding tot onderwijsassistent. Tijdens deze begeleiding geven zij les aan de kinderen en zij voeren soms ook taken uit vanuit de opleiding. Natuurlijk houdt de eigen leerkracht de verantwoordelijkheid. Regelmatig begeleidt de leerkracht gymnastiek een student van de opleiding voor gymnastiekdocenten.

ToBe

Stichting kunstzinnige vorming "ToBe" biedt het basisonderwijs in de regio cultuureducatieve programma's en activiteiten op maat in de disciplines muziek, beeldend, foto video, theater, literatuur, dans en multimedia.

Hierbij wordt gestreefd naar een samenhangend programma waarbij leerlingen gedurende hun schoolloopbaan kennis maken met alle kunstdisciplines en culturele instellingen. Het ontwikkelen van creatief talent en het stimuleren van enthousiasme in de beoefening van kunst is waar het om draait bij ToBe.



Alle groepen van onze school mogen jaarlijks één activiteit uit het kunstmenu van ToBe kiezen. Hierbij kan gedacht worden aan een bezoek aan Museum van Gijn of een gastdocent die streetdancelessen op school komt verzorgen. De activiteiten zijn altijd een groot succes!

Vakantierooster

Het vakantierooster wordt opgesteld door de gemeente Dordrecht in samenwerking met de overige schoolbesturen. Richtlijnen komen vanuit het ministerie. De school kan daarop geen invloed uitoefenen. U vindt de vakantiedata in de activiteitenkalender, die aan het begin van het schooljaar wordt uitgereikt, en in de Nieuwsflits.

U kunt het vakantierooster, ook voor de komende schooljaren, altijd vinden op de website van onbs bestuur: www.opodordrecht.nl, onder Agenda.



Verjaardagen

Aan jarige leerlingen wordt extra aandacht besteed. Zij mogen trakteren in de eigen groep, waarbij wij een gezonde traktatie op prijs stellen. Ook bieden wij hen gelegenheid langs de leerkrachten te gaan om te trakteren. Is de leerkracht jarig, dan wordt dat in de groep gevierd.

Veiligheid

Op de school zijn ongeveer vijftien teamleden werkzaam, die de bedrijfshulpverleningscursus hebben gevolgd. De veiligheidscoördinatie is in handen van Jeroen Sterk. Elk jaar worden er twee ontruimingsoefeningen gehouden. Het veiligheidsplan ligt ter inzage op school.

Verkeer

De school beschikt op over een verkeersouder, die zich inzet om ouders en kinderen actief mee te laten denken en doen betreffende de deelname aan het verkeer door kinderen. Een leerkracht organiseert het fietspraktijkexamen in de wijk Dubbeldam.

Als school doen we er alles aan de verkeerssituatie rondom onze school zo veilig mogelijk te maken. Eén van onze maatregelen is de aanwezigheid van leerkrachten bij het zebra-pad.

Website

Actuele informatie vindt u op onze website: www.obsdubbeldam.nl.

Zorg voor Jeugd

Als obs Dubbeldam zijn wij aangesloten op het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd. Zorg voor Jeugd is bedoeld om problemen bij kinderen en jongeren in de leeftijd van 0 – 23 jaar in een vroegtijdig stadium te signaleren en vervolgens de coördinatie van zorg te organiseren. Op deze manier moeten risico's met kinderen en jongeren worden voorkomen en kan in het belang van de jeugdige en zijn ouders/verzorgers hulp beter op elkaar worden afgestemd.

Het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd is beschikbaar gesteld door de gemeente Dordrecht. De gemeente heeft zich namelijk ten doel gesteld om problemen bij jeugdigen vroegtijdig te signaleren,



adequate zorg te verlenen en jeugdigen te laten opgroeien in een aantrekkelijke leefomgeving. Daarnaast heeft Dordrecht vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) de taak om problemen bij jeugdigen te signaleren en coördinatie van zorg te organiseren.

Binnen onze organisatie kunnen de directeur en de intern begeleider zorgsignalen afgeven in Zorg voor Jeugd. Zo'n signaal geven zij alleen af, nadat zij de jeugdige en/of zijn ouders/verzorgers hierover hebben geïnformeerd. Bij het afgeven van een signaal wordt geen inhoudelijke informatie geregistreerd. In het systeem komt alleen te staan dat er zorgen zijn over een jeugdige. Als er twee of meer signalen in het systeem staan over dezelfde jeugdige, dan wordt automatisch een ketencoördinator aangewezen. Deze ketencoördinator is een professional van een hulpverleningsorganisatie. Hij/zij inventariseert wat er aan de hand is met de jeugdige en of het nodig is om in overleg met betrokken partijen een hulpverleningsplan op te stellen. Op www.zorgvoorjeugd.nu vindt u meer informatie over Zorg voor Jeugd.

Zwemmen

In groep 4 krijgen de kinderen, gedurende een half jaar, zwemles in Aquapulca. Deze zwemlessen duren drie kwartier en worden gegeven door de instructeurs van het zwembad. De leerkracht en de instructeurs hebben dan gedeelde verantwoordelijkheid over de veiligheid van de kinderen. De kinderen gaan met de bus naar het zwembad.



Index

A

Aanmeldingsprocedure · 12
Aansprakelijkheid en verzekeringen · 26
aansprakelijkheidsverzekering · 26
Activiteitenkalender · 27
activiteitenlijst · 21
ambulante begeleiding · 16
Anglia Netwerk · 11

B

Bewegingsonderwijs · 8, 27
Bibliotheek · 27
bouwcoördinatoren · 5
Buitenschoolse (sport)activiteiten · 27
Buitenschoolse opvang · 24
Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten
· 28

C

Cito · 13, 25
conciërge · 5

D

D- of E-score · 20
dagdeel of les bijwonen · 20
directeur · 5

doubleren · 16

E

Eindtoets · 25
Engels · 10
Entreetoets · 25
expressie · 8
Extra verlof · 28

F

Festiviteiten en evenementen · 28

G

gebouw · 4
gestandaardiseerde toetsen · 13
Godsdienst en Humanistisch
vormingsonderwijs · 28
Groep 1 en 2 · 6
groep 3 · 7
groep 4 t/m 8 · 7

H

huiswerk · 9
Huiswerk · 28

I

IB-er · 15
indeling van de groepen · 5
informatieavond · 19
Inhoud · 1
inloop · 20
intakelijst · 12
intern begeleider · 5
intern leerlingbegeleider · 15

J

jaarkalender · 20

K

kijkavond · 20
Klachtenregeling · 22
Kladderkatjes · 24

L

Landelijke Klachtencommissie · 23
leerkracht Engels · 5
leerkracht gymnastiek · 5
leerlingdossier · 12, 13
Leerlingenzorg · 14
leren lezen · 7
Lesmethoden · 29
Lunchlokaal · 24

M

MD-Team · 15
medezeggenschapsraad · 21
Mee-beslissen · 21

Mee-denken · 21
Mee-doen · 21
Mee-weten · 19
methodegebonden toetsen · 12
miss Jean · 10
MR · 21

N

native speaker · 10, 11
Nieuwsflits · 20, 21
Niveaoverschillen · 18

O

onderwijsassistente · 5
onderwijskundig rapport · 12
ongevallenverzekering · 26
Openbaar Primair Onderwijs Dordrecht · 3
Ouderbijdrage · 29
ouderraad · 21
ouders · 19
overblijfouders · 24
Overblijven · 24

P

pedagogisch klimaat · 17
peuterspeelzaal · 4
Peuterspeelzaal · 24

R

rapport · 21
Rapporten · 14
rekenen · 8

rondleiding · 12

S

schooldag · 6

schoolgids · 20

schoolkamp · 29

Schoolmelk · 30

Schooltijden · 9

Schorsing · 30

SDK kinderopvang · 24

sfeer · 17

Sociale aspecten · 17

spelling · 8

Sponsoring · 30

sport · 27

Spreken en luisteren · 7

Stagiaires · 30

structuur · 18

T

thema's · 6

tien-minuten-gesprekken · 20

ToBe · 30

Toetsing · 12

V

Vakantierooster · 31

Veiligheid · 31

verantwoordelijkheid · 17

Verjaardagen · 31

Verkeer · 31

verlof · 28

Versnellen · 16

vertragen · 16

vertrouwenspersoon · 23

verwijdering · 30

verwijzingspercentages · 25

vooraf · 2

voortgezet onderwijs · 25

W

website · 21

Website · 31

Weer Samen Naar School · 14

wereldoriënterende vakken · 8

Z

ziekte van de leerkracht · 5

Zorg voor Jeugd · 31

zorgmap · 13

Zwemmen · 9, 32

